
Eerste fase van de zesde staatshervorming

29 MAART 2012 – HERZIENING VAN ARTIKEL 195 VAN DE GRONDWET, DOC [53K2064](#)

Artikel 195 van de Grondwet bepaalt de nadere regels inzake grondwetsherzieningen. De grondwetgever heeft beslist daarin een overgangsbepaling in te voegen, met de bedoeling uitvoering te verlenen aan het Institutioneel Akkoord voor de zesde staatshervorming. Het is tijdens deze zittingsperiode voortaan toegestaan bepalingen te herzien die niet uitdrukkelijk voor herziening vatbaar werden verklaard, in de zin aangegeven door de overgangsbepaling en met inachtneming van regels inzake quorum en meerderheid die dezelfde zijn als die van het tot dan vigerende artikel 195.

*

WET VAN 19 JULI 2012 TOT WIJZIGING VAN HET KIESWETBOEK, WAT BETREFT HET STEMRECHT VAN DE BELGEN IN HET BUITENLAND, DOC [53K2139](#)

Deze wet brengt verschillende wijzigingen aan in het kiesrecht teneinde het stemrecht van de Belgen in het buitenland te vergemakkelijken en tegelijkertijd het verplichtend karakter van de stemming te behouden. De wet bepaalt daartoe objectieve criteria met betrekking tot de toewijzing van de Belgen in het buitenland aan een gemeente. Ze voert bovendien het principe van één inschrijving in, die zou moeten gelden voor de verschillende opeenvolgende verkiezingen. Diverse andere maatregelen strekken ertoe de nadere regels inzake stemming en telling van de stemmen te verbeteren.

*

19 JULI 2012 – HERZIENING VAN DE GRONDWET. INVOEGING VAN EEN ARTIKEL 157BIS IN DE GRONDWET

WET VAN 19 JULI 2012 BETREFFENDE DE HERVORMING VAN HET GERECHTELIJK ARRONDISSEMENT BRUSSEL, DOC [53K2141](#).

WET VAN 19 JULI 2012 TOT WIJZIGING VAN DE WET VAN 5 AUGUSTUS 1992 OP HET POLITIEAMBT EN DE WET VAN 7 DECEMBER 1998 TOT ORGANISATIE VAN EEN GEÏNTEGREERDE POLITIEDIENST, GESTRUCTUREERD OP TWEE NIVEAUS TEN GEVOLGE VAN DE HERVORMING VAN HET GERECHTELIJK ARRONDISSEMENT BRUSSEL, DOC [53K2140](#).

Het nieuwe artikel 157*bis* van de Grondwet bepaalt in hoofdzaak dat op een bij wet vastgestelde datum de essentiële elementen van de hervorming met betrekking tot het gebruik der talen in gerechtszaken in het gerechtelijk arrondissement Brussel, alsook de ermee overeenstemmende aspecten inzake het parket, de zetel en het rechtsgebied, niet kunnen worden gewijzigd dan bij een wet aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, van de Grondwet bepaalde meerderheid.

Deze wetten delen de zetel op over de gemeenten die momenteel het arrondissement Brussel vormen, splitsen het parket van Brussel in twee parketten - waarvan het ene bevoegd is in het administratief arrondissement van Brussel-Hoofdstad en het andere in dat van Halle-Vilvoorde - en wijzigen de regels betreffende het gebruik der talen in gerechtszaken.

*

19 JULI 2012 – HERZIENING VAN ARTIKEL 63 VAN DE GRONDWET, DOC [53K2282](#).

19 JULI 2012 – HERZIENING VAN DE GRONDWET. INVUEGING VAN EEN ARTIKEL 168BIS IN DE GRONDWET, DOC [53K2283](#)

WET VAN 19 JULI 2012 HOUDENDE VERSCHIEDENE WIJZIGINGEN VAN HET KIESWETBOEK, VAN DE GEOÖRDINEERDE WETTEN VAN 18 JULI 1966 OP HET GEBRUIK VAN DE TALEN IN BESTUURSZAKEN, VAN DE WET VAN 3 JULI 1971 TOT INDELING VAN DE LEDEN VAN DE WETGEVENDE KAMERS IN TAALGROEPEN EN HOUDENDE DIVERSE BEPALINGEN BETREFFENDE DE CULTUURRADEN VOOR DE NEDERLANDSE CULTUURGEMEENSCHAP EN VOOR DE FRANSE CULTUURGEMEENSCHAP EN VAN DE WET VAN 23 MAART 1989 BETREFFENDE DE VERKIEZING VAN HET EUROPESE PARLEMENT, DOC [53K2281](#).

Volgens artikel 63, § 4, van de Grondwet bepaalt de wet de kieskringen, de voorwaarden waaraan men moet voldoen om kiezer te zijn alsook het verloop van de kiesverrichtingen.

De grondwetgever heeft beslist dat artikel aan te vullen met een bepaling die aangeeft dat, om de gewettigde belangen van de Nederlandstaligen en de Franstaligen in de vroegere provincie Brabant te vrijwaren, de bij wet bepaalde bijzondere nadere regels alleen kunnen worden gewijzigd bij een wet aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid.

Artikel 168bis (nieuw) van de Grondwet stelt een zelfde regeling in met betrekking tot de verkiezing van het Europees Parlement.

De wet regelt de splitsing van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde en consolideert tegelijk de grondrechten van de burgers. Met betrekking tot de verkiezing van de Kamer van volksvertegenwoordigers en van het Europees Parlement stelt deze wet in de voormalige provincie Brabant drie kieskringen in: een kieskring Vlaams-Brabant en een kieskring Waals-Brabant (die samenvallen met de provincies), alsook een specifieke kieskring Brussel-Hoofdstad, waarvan het grondgebied samenvalt met het administratief arrondissement Brussel-Hoofdstad.

Aldus draagt deze wet een oplossing aan voor de ongrondwettigheid die het Grondwettelijk Hof (het toenmalige Arbitragehof) had vastgesteld in zijn arrest nr. 73/2003 van 26 mei 2003.

Voorts wordt een geheel van bijzondere nadere regels ingesteld.

*

19 JULI 2012 – HERZIENING VAN ARTIKEL 160 VAN DE GRONDWET, DOC [53K2285](#)

WET VAN 19 JULI 2012 TOT WIJZIGING VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE, GEOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973, WAT DE BEHANDELING VAN GESCHILLEN BETREFT DOOR DE ALGEMENE VERGADERING VAN DE AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK, OP VRAAG VAN PERSONEN GEVESTIGD IN DE RANDGEMEENTEN, DOC [53K2284](#).

BIJZONDERE WET VAN 19 JULI 2012 HOUDENDE WIJZIGING VAN DE WET VAN 9 AUGUSTUS 1988 TOT WIJZIGING VAN DE GEMEENTEWET, DE GEMEENTEKIESWET, DE ORGANIEKE WET BETREFFENDE DE OPENBARE CENTRA VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN, DE PROVINCIEWET, HET KIESWETBOEK, DE WET TOT REGELING VAN DE PROVINCIERAADSVERKIEZINGEN EN DE WET TOT REGELING VAN DE GELIJKTijdIGE PARLEMENTS- EN PROVINCIERAADSVERKIEZINGEN (DE ZOGENAAMDE "PACIFICATIEWET") EN VAN DE BIJZONDERE WET VAN 8 AUGUSTUS 1980 TOT HERVORMING DER INSTELLINGEN, WAT DE BENOEMING VAN DE BURGEMEESTERS VAN DE RANDGEMEENTEN BETREFT, [DOC53K2286](#).

BIJZONDERE WET VAN 19 JULI 2012 HOUDENDE WIJZIGING VAN ARTIKEL 16BIS VAN DE BIJZONDERE WET VAN 8 AUGUSTUS 1980 TOT HERVORMING DER INSTELLINGEN EN VAN ARTIKEL 5BIS VAN DE BIJZONDERE WET VAN 12 JANUARI 1989 MET BETREKKING TOT DE BRUSSELSE INSTELLINGEN, DOC [53K2287](#).

Artikel 160 van de Grondwet heeft betrekking op de Raad van State. De grondwetgever heeft beslist er een bepaling in op te nemen waardoor de bepalingen betreffende de algemene vergadering van de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State voortaan slechts kunnen worden gewijzigd bij een wet die is aangenomen met een meerderheid als bedoeld in artikel 4, laatste lid, van de Grondwet.

Deze wetten bepalen dat, gelet op het gevoelig taalaspect van de administratieve geschillen die in de zes randgemeenten kunnen ontstaan, de algemene vergadering van de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State voortaan bevoegd is voor de administratieve geschillen met betrekking tot die gemeenten en de natuurlijke personen of rechtspersonen die er gevestigd zijn. De verzoeker dient evenwel te vragen dat voornoemde algemene vergadering de zaak zou behandelen.

Daarnaast wordt een nieuwe procedure ingesteld voor de benoeming van de burgemeesters van de zes randgemeenten.

*

BIJZONDERE WET VAN 19 JULI 2012 TOT AANVULLING VAN ARTIKEL 92BIS VAN DE BIJZONDERE WET VAN 8 AUGUSTUS 1980 TOT HERVORMING DER INSTELLINGEN, WAT DE HOOFDSTEDELIJKE GEMEENSCHAP VAN BRUSSEL BETREFT, [53K2288](#).

BIJZONDERE WET VAN 19 JULI 2012 HOUDENDE EEN CORRECTE FINANCIERING VAN DE BRUSSELSE INSTELLINGEN, DOC [53K2289](#)

WET VAN 19 JULI 2012 HOUDENDE WIJZIGING VAN DE WET VAN 10 AUGUSTUS 2001 TOT OPRICHTING VAN EEN FONDS TER FINANCIERING VAN DE INTERNATIONALE ROL EN DE HOOFDSTEDELIJKE FUNCTIE VAN BRUSSEL EN TOT WIJZIGING VAN DE ORGANIEKE WET VAN 27 DECEMBER 1990 HOUDENDE OPRICHTING VAN BEGROTINGSFONDSEN, EN VAN DE ORGANIEKE WET VAN 27 DECEMBER 1990 TOT OPRICHTING VAN BEGROTINGSFONDSEN, DOC [53K2290](#)

Deze wetten richten een hoofdstedelijke gemeenschap van Brussel op, die tot doel heeft de samenwerkingsverbanden tussen Brussel en de andere deelgebieden te versterken. Wanneer er sprake is van het afsluiten of onbruikbaar maken van de op- en afritten van de autosnelweg om Brussel (R0), is overleg voortaan verplicht.

Ook wordt de financiering van de Brusselse Instellingen aangepast, rekening houdend met hun specifiek karakter.

*

BIJZONDERE WET VAN 19 JULI 2012 TOT WIJZIGING VAN DE KIESWETGEVING MET HET OOG OP DE VERSTERKING VAN DE DEMOCRATIE EN DE POLITIEKE GELOOFWAARDIGHEID, DOC [53K2291](#)

WET VAN 19 JULI 2012 TOT WIJZIGING VAN DE KIESWETGEVING MET HET OOG OP DE VERSTERKING VAN DE DEMOCRATIE EN DE POLITIEKE GELOOFWAARDIGHEID, DOC [53K2292](#)

BIJZONDERE WET VAN 19 JULI 2012 TOT WIJZIGING VAN DE BIJZONDERE WET VAN 8 AUGUSTUS 1980 TOT HERVORMING DER INSTELLINGEN BETREFFENDE DE UITBREIDING VAN DE CONSTITUTIEVE AUTONOMIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP, HET WAALS GEWEST EN DE FRANSE GEMEENSCHAP, DOC [53K2293](#)

Deze wetten betreffen de politieke vernieuwing. Ze leggen de volgende regels vast:

- 1° het verbod om bij samenvallende verkiezingen kandidaat te zijn voor onverenigbare mandaten;
- 2° de verplichting om het laatste mandaat waarvoor men verkozen is, effectief op te nemen;
- 3° het verbod om tegelijk effectief kandidaat en kandidaat-opvolger te zijn;
- 4° de uitbreiding van de constitutieve autonomie van de deelgebieden door ze toe te staan aanvullende samenstellingsregels te bepalen, de regels voor de plaatsvervangers en het devolutieve effect van de lijststem te wijzigen en een gewestelijke kieskring in te stellen.

*

De andere aangenomen wetten zijn terug te vinden in de parlementaire documenten DOC [53K011/001](#) tot 003.